

27. 3. 2018

VeźmĚte, prosĚme, na vĚdomĚ, Źe text ělĚnku odpovĚdĚ platnĚ prĚvnĚ ťpřuvĚ ke dni publikace.

OtĚzka kĚcenĚ dřevĚn na kulturnĚ pamĚtce

Představme si situaci. VlastnĚte dĚm s rozsĚhlou zahradou. Jak dĚm, tak zahrada jsou prohlĚšeny za kulturnĚ pamĚtku. Na zahradĚ stojĚ letitĚ strom - kupřĚkladu jilm (Ulmus). BohuŹel vinou povĚtrnostnĚch podmĚnek doŹlo k opakovanĚmu polĚmĚnĚ vĚtvĚ stromu a vy jste se dostali do situace, kdy mĚte strom, u kterĚho sice nehrozĚ akutnĚ uhynutĚ, nicmĚnĚ jeho estetickĚ funkce je nevalnĚ. TakĚ existuje riziko, Źe přĚ dalŹĚch bouřkĚch by polĚmĚnĚ zbylĚch vĚtvĚ mohlo ohrozit vĚŹ dĚm. Rozhodnete se tedy, Źe chcete strom skĚcet.

Pro skĚcenĚ nemocnĚho stromu budete muset nejdřĚve zĚskat povolenĚ ke kĚcenĚ od obecnĚho ťřadu dle ustanovenĚ § 8 odst. 1 zĚkona ě. [114/1992](#) Sb., o ochranĚ přĚrody a krajiny, v ťĚinnĚm znĚnĚ (dĚle jen ZOPK).

ProtoŹe je zahrada prohlĚšenĚ za kulturnĚ pamĚtku, jejĚz je strom souěastĚ (§ 507 zĚkona ě. [89/2012](#) Sb., oběanskĚ zĚkonĚk, v ťĚinnĚm znĚnĚ) je třeba dle ustanovenĚ § 14 odst. 1 zĚkona ě. [20/1987](#) Sb., o stĚtnĚ pamĚtkovĚ pĚěi, v ťĚinnĚm znĚnĚ (dĚle jen ZoSPP) k jeho skĚcenĚ třeba i souhlasu obecnĚho ťřadu obce s rozŹĚřenou pĚsobnostĚ. Dle ustanovenĚ § 44a odst. 3 ZoSPP je z hlediska prĚvnĚ formy povolenĚ ke kĚcenĚ sprĚvnĚm rozhodnutĚm.

Zde se dostĚvĚme k prvnĚmu problĚmu. V rĚmci jednĚ vĚci, kĚcenĚ jilmu, vydĚvĚjĚ dva rozdĚlnĚ orgĚny dvĚ rozdĚlnĚ rozhodnutĚ, přĚemŹ obĚ jsou vykonatelnĚ.

UvedenĚ problĚmem dvojnĚho rozhodnutĚ se v rĚmci svĚ metodickĚ ěinnosti zabĚvala dotĚenĚ ministerstva. Ministerstvo ŹivotnĚho přĚstředĚ se k problĚmu stavĚ nĚsledovnĚ: „*PrimĚrnĚm ťĚĚelem zĚkona o stĚtnĚ pamĚtkovĚ pĚěi je pĚěovat o kulturnĚ pamĚtky tak, aby zĚstaly zachovĚny. Z toho dĚvodu zĚkon o stĚtnĚ pamĚtkovĚ pĚěi vyžaduje k provedenĚ obnovy kulturnĚ pamĚtky zĚvaznĚ stanovisko, které vydĚvĚ orgĚn stĚtnĚ pamĚtkovĚ pĚěe. PovolenĚ ke kĚcenĚ dřevĚn rostoucĚch mimo les vydĚvĚ rozhodnutĚm ve vĚci orgĚn ochrany přĚrody. KaŹdĚ z tĚchto aktĚ posuzuje hodnoty dřevĚny odliŹnĚ v souladu s ťĚĚelem přĚsluŹnĚho zĚkona a cĚlem ochrany.*“[1] Z uvedenĚho nĚzoru Ministerstva ŹivotnĚho přĚstředĚ vyplĚvĚ, Źe přĚsluŹnĚ k vydĚnĚ rozhodnutĚ je pouze obecnĚ ťřad na zĚkladĚ ustanovenĚ § 8 odst. 1 ZOPK.

Oproti tomu Ministerstvo kultury zastĚvĚ opaěnĚ nĚzor, kdy oba orgĚny jsou přĚsluŹnĚ k vydĚnĚ rozhodnutĚ ve vĚci. „*V danĚm přĚpadĚ tedy soubĚŹnĚ dvĚ prĚvnĚ normy zaklĚdĚjĚ pravomoc dvĚma orgĚnĚm veřejnĚ sprĚvy k posouzenĚ tĚŹe ěinnosti, pochopitelnĚ pouze z hlediska jimi chrĚnĚnĚch zĚjmĚ, dĚje se tak ovŹem bez vĚslovnĚ zakotvenĚ moŹnosti vzĚjemnĚ vĚstupy provĚzat. ZĚkladnĚm přĚdpokladem pro legĚlnost ěinnosti je v tomto přĚpadĚ kladnĚ postoj obou přĚsluŹnĚch orgĚnĚ.*“[2]

V danĚm přĚpadĚ souhlasĚm s argumentĚcĚ Ministerstva kultury, Źe se v obou přĚpadech vydĚvĚjĚ samostatnĚ rozhodnutĚ, (tedy nikoli zĚvaznĚ stanovisko) coŹ vyplĚvĚ z ustanovenĚ § 44a ZoSPP, kterĚ jednoznaěnĚ stanovĚ: „*ZĚvaznĚ stanovisko podle § 14 odst. 1 a 2, je-li vydĚno orgĚnem stĚtnĚ pamĚtkovĚ pĚěe ve vĚci, o které nenĚ přĚsluŹnĚ rozhodovat stavebnĚ ťřad podle zvlĚŹnĚho prĚvnĚho přĚdpisu, je samostatnĚm rozhodnutĚm ve sprĚvnĚm řĚzenĚ, jinak je ťkonem uěinĚnĚm dotĚenĚm orgĚnem pro řĚzenĚ vedenĚ stavebnĚm ťřadem. Stanoviska uplatnĚnĚ k politice ťzemnĚho rozvoje a ťzemnĚ plĚnovacĚ dokumentaci nejsou sprĚvnĚm rozhodnutĚm.*“ Z uvedenĚho ustanovenĚ zĚkona ani z ustanovenĚ ZOPK nelze nijak dovodit, Źe by v zkoumanĚm přĚpadĚ kĚcenĚ dřevĚn mĚl orgĚn stĚtnĚ

památkové péče vydávat závazné stanovisko.

Tato dvě vydaná rozhodnutí by na první pohled mohly svádět k myšlence, že se při vyřizování povolení může uplatnit překážka litispendence (případ, kdy by např. bylo již zahájeno řízení dle ZoSPP a žadatel by požádal o povolení dle ZoPK), či res iudicata (v případě, že by při podání druhé žádosti již bylo o první rozhodnuto).

Překážky litispendence i res iudicata (přesnější pojem by byl res administratae) jsou upraveny v ustanovení § 48 zákona č. [500/2004](#) Sb., správního řádu, v účinném znění. U obou překážek je určujícím prvkem, běžící řízení, resp. rozhodnutí ve stejné věci z téhož důvodu. Ačkoli se v tomto případě jedná o řízení v téže věci, dle mého názoru nejde z pohledu chráněných zájmů o řízení z téhož důvodu. V jednom případě je určujícím ustanovením pro vedení řízení § 8 odst. 1 ZOPK, jehož účelem je chránit veřejné zájmy na ochraně přírody a krajiny. Ve druhém případě je určující § 14 odst. 1 ZoSPP, v rámci kterého jsou chráněny veřejné zájmy státní památkové péče. Není zde tedy shodný důvod vedení řízení a výše uvedené překážky se dle mého názoru neuplatní.

Občan si tedy „oběhne kolečko“ po své věcně a místně příslušné obci a bude mít v ruce dvě rozhodnutí ke skácení stromu. V případě že bude jedno či obě rozhodnutí zamítavá má žadatel možnost využít opravných prostředků, které mu správní řád poskytuje.

Náhradní výsadba

Při povolení kácení stromu dle ustanovení § 8 odst. 1 ZOPK uloží obecní úřad náhradní výsadbu dle ustanovení § 9 odst. 1 ZOPK vždy (odvody místo náhradní výsadby dle odst. 3 není možné uložit, neboť není právní předpis stanovující jejich výši). Taktéž v rámci rozhodnutí o povolení kácení dle ustanovení § 14 odst. 1 ZoSPP může obecní úřad obce s rozšířenou působností s ohledem na zachování charakteru místa s ohledem na zájmy státní památkové péče v rámci podmínek stanovit určité druhové složení dřevin, které mají nahradit kácené dřeviny.

A zde již může velmi snadno dojít k problému v případě, že druhové určení náhradní výsadby bude v rozhodnutích ve vzájemném rozporu.

Při ukládání náhradní výsadby dle § 9 odst. 2 ZOPK obecní úřad především sleduje náhradu způsobené ekologické újmy (§ 27 zákona č. [17/1992](#) Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů). Orgán státní památkové péče, na druhou stranu sleduje zájem zachování historické autentičnosti - v daném případě zahrady.

Není nemožné si tedy představit situaci, kdy z hlediska státní památkové péče bude žádoucí zachovat stávající druhovou skladbu v našem případě Jilmu, ale dle zájmů ochrany přírody a krajiny by bylo vhodnější druhy diverzifikovat, například dubem z důvodu hrozby opakování nákazy nemocí.

Zákon nijak konkrétně neřeší koordinaci těchto orgánů při vydávání rozhodnutí. Obecně je vzájemná součinnost správních orgánů upravena v § 8, dle kterého má dotčená osoba správní orgány upozornit, že je ve věci týkající se týchž práv vedeno řízení před jiným správním orgánem. Dle odstavce druhého pak správní orgány mají spolupracovat v zájmu dobré správy.

Žadatel se tak dostává do situace, kdy může mít v ruce dvě vzájemně si odporující rozhodnutí a možnosti obrany omezené. Pokud to přichází z hlediska odborné kvality rozhodnutí v úvahu, může žadatel podat odvolání proti jednomu či druhému rozhodnutí a napadnout jeho věcnou správnost. Druhou možností je v rámci odvolání napadnout jedno z rozhodnutí a žádat jeho zrušení z důvodu nedodržení základních zásad správního řízení, konkrétně § 8 odst. 2 správního řádu. Nadřízený

správní orgán pak může uložit podřízenému orgánu povinnost vzít při rozhodování v potaz i druhé již vydané rozhodnutí.

Žadatel taktéž může riziko rozdílných rozhodnutí zmenšit tím, že v případě souběžně běžících řízení správní orgány o této skutečnosti uvědomí (§ 8 odst. 1 správního řádu). Zainteresované správní orgány by pak v duchu ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu („*Správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem*“) měly jimi chráněné veřejné zájmy vyvážit, a najít řešení, které by bylo v souladu se všemi chráněnými zájmy.

Správní praxe taktéž mnohdy směřuje k řešení, kdy orgán obecní úřad povolující kácení dle § 8 ZOPK bude již při podání žádosti o kácení stromu požadovat rozhodnutí orgánu státní památkové péče. Nicméně toto řešení nemá oporu v zákoně a obecní úřad povolující kácení stromu toto rozhodnutí orgánu státní památkové péče nemůže vyžadovat.

Závěrem

Řešení předestřené situace přinášel návrh zákona o ochraně památkového fondu (sněmovní tisk 666), který ve svém § 138 předpokládal, že orgán státní památkové péče by vydával v této věci závazné stanovisko, které by bylo podkladem pro rozhodnutí obecního úřadu dle ustanovení § 8 odst. 1 ZOPK. Uvedený návrh zákona však byl zamítnut a v současné době se nepřipravuje předpis, který by situaci legislativně řešil.

Samotnému žadateli v nastíněné situaci lze poradit pouze, aby oba rozhodující orgány upozornil na tento souběh a žádal po nich, aby při vydávání rozhodnutí koordinovaly své postupy při ochraně jimi chráněných zájmů v duchu ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu.

Mgr. et Mgr. Martin Tomašík

e-mail: tomastikmartin@gmail.com

[1] Sdělení Ministerstva životního prostředí č. 15 publikované ve Věstníku MŽP částka 8-9 z roku 2008

[2] Památková péče a ochrana zeleně porada Ministerstva kultury s pracovníky krajských úřadů a MHMP konaná dne 25. října 2016

Další články:

- [DEAL MONITOR](#)
- [Tři dekády v advokacii a otevřený pohled na to, co profesi i justici nejvíc škodí](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)